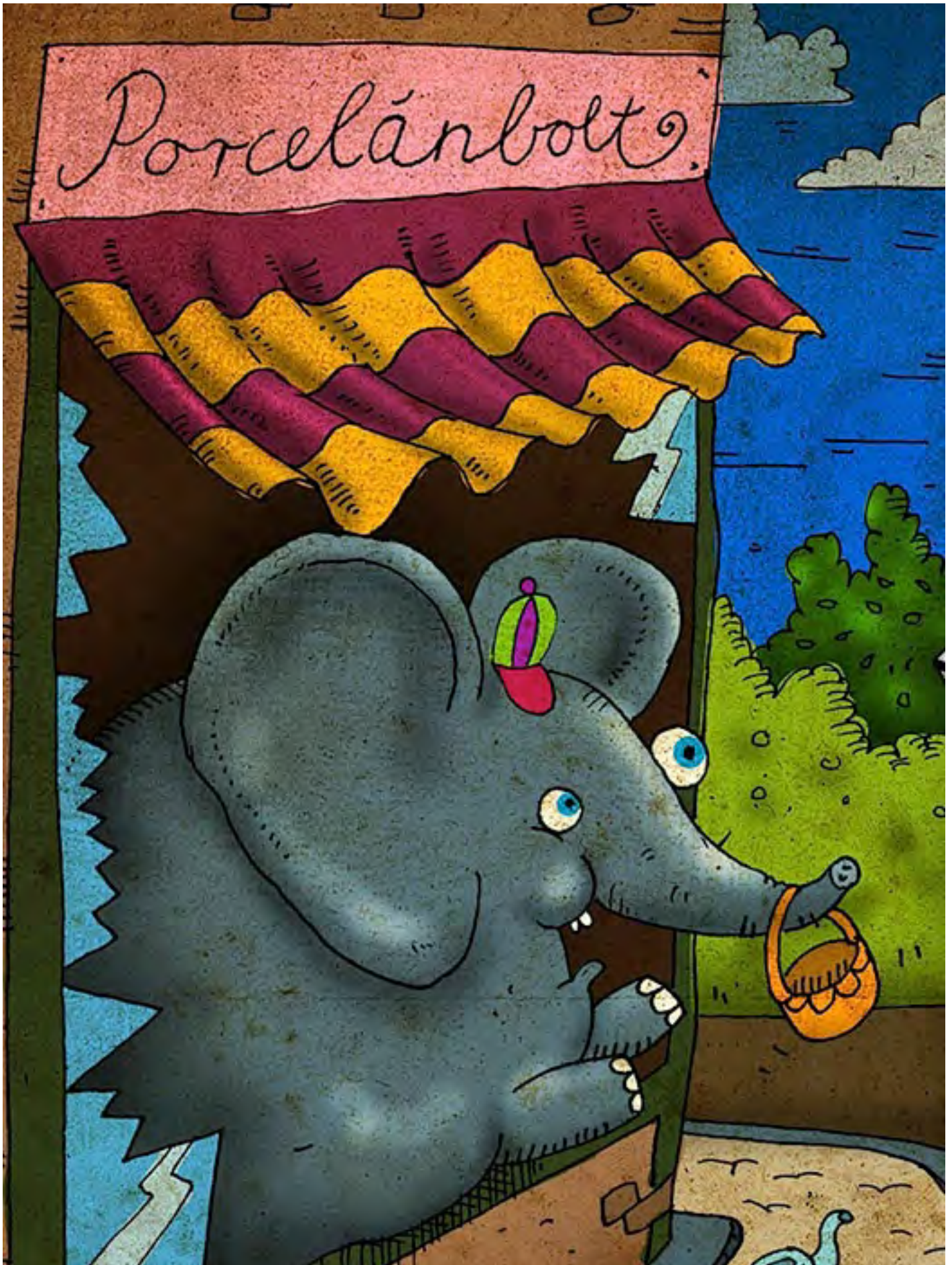

Inczédy Tamás VILMOS, A HATALMAS

Életében először találkozott nála is nagyobb lényel: a tömeggel. Az egyre növekvő, kíváncsiskodó sokadalommal.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy Ormányos Vilmos nevű elefánt. De nehogy vadonban élő köznapi elefántot képzeljete el! Ormányos Vilmos ugyanis városi elefánt volt. Persze, mindenki hallott már városi elefántokról, de a legtöbben úgy gondolják – és bevallom, korábban magam is ezt hittem –, hogy a városi elefántok mind az állatkertben laknak. Hát nem! Vilmos egy belvárosi garzonlakásban élt, épp a szomszédomban, és a közeli porcelánboltban dolgozott szombatonként.

Na, jó, tény és való, eleinte Vilmos is az állatkertben lakott, legalábbis kiselefánt korában. Talán maradt is volna, de beilleszkedési nehézségei támadtak: nem tudott a többi állatkölyökkel játszani.

senki sem örült

Először is ő volt az állatkerti kölyökiskola legtermetesebb tanulója. Már kiskorában is hatalmas volt, és bármilyen óvatosan próbált játszani a többiekkel, a játék hevében minduntalan összetört valamit, aminek senki sem örült, Sublót Marika, a takarító néni végképp nem. Ráadásul Vilmos rendszeresen rálépett valakinek a farkára, vagy ráült valamelyik pajtására.

A kiselefánt szánta-bánta mindezt, nem győzött bocsánatot kérni, de a helyzet egyre romlott, sőt, nőttön nőtt. Mármint Vilmos. A többiek kerülni kezdték, amitől még hasznavehetetlenebbnek érezte magát. Nyilvánvaló lett, hogy Vilmos – más.

Mikor elvégezte az állatkerti kölyökiskolát, gondolt egy merészet, és elbaktatott a Munkaügyi Központba. Az épületbe lépve illedelmesen köszönt.

– TÖÖÖÖT – trombitálta vidáman.

A hosszú sorban várakozók felnéztek, és mogorván dűnnyögtek valami köszönésfélét. Vilmos beállt szépen a sor végére, és hogy várakozás közben se unatkozzon, a padló pepita csempéit számolgatta. Ám egy idő után ez a semminél is unalmasabb volt, így hétszázhetvenhétnél abbahagyta. Épp jókor, mert felpillantva az ügyfélszolgálatos hölgygel találta szembe magát, aki nagy, kerek szemüvege mögül bátorítóan nézett rá.

Az elefánt elmondta, mi járatban van: munkát keres, mert szeretné már hasznosnak érezni magát. Erre a hölgy bólintott, és a számítógépébe merült. Kisvártatva újra Vilmosra pillantott, és sorolta a lehetséges állásokat: helyettes targonca, kiadó reklámfelület, daruellensúly, általános nehezék. De egyik sem nyerte el Vilmos tetszését, és már épp lógatta volna ormányát, mikor a hölgy felkiáltott:

– Hohó, várjon csak! Azt hiszem, megtaláltam az Önhez illő tökéletes állást! – És beavatta az elefántot a részletekbe. Az állásajánlat Vilmosnak szerfelett kedvére volt, csillogó szemmel igent mondott. Szépen megköszönte a hölgy segítségét, és visszaindult az állatkertbe. Jövőjére vonatkozó döntését mielőbb szeretne megosztani azzal, akit ilyen ügyekben amúgy sem lehetett megkerülni. Hogy ki volt az? Hát persze, az állatkert igazgatója.

– Ne legyen Trotoár Ernő a nevem, ha értem ezt – mondta az igazgató, akit egyébként tényleg Trotoár Ernőnek hívtak. – Vilmos, itt az állatkertben mindened megvan, mégis el akarsz menni?!

– Igen – válaszolta határozottan az elefánt.

Az igazgató látta, hogy minden kísérlet hiábavaló lenne, már nem tudná lebeszélni Vilmost, így sóhajtott egyet és ezt válaszolta:

– Hát menj, ha menned kell – majd pödört egyet cirkalmas bajuszán, és hozzátette –, de ne feledd, ha egyszer meggondolnád magad, ide bármikor visszajöhetsz!

Vilmos megköszönte az igazgató kedvességét. Elbúcsúzott állatkerti ismerőseitől, és elköltözött egy belvárosi garzonlakásba, amibe épp befért. Első munkanapjára sem kellett sokáig várnia.

ahogy munkaköre előírta

Az emberek általában hétköznapiakon dolgoznak, a mindenben más Vilmos azonban szombatoként dolgozott. Munkája is különös volt: a reggeli fürdést követően elment a közeli porcelánboltba, ormányára akasztott egy bevásárlókosarat, és nagy csörömpölés közepette körbejárta az üzlethelyiséget. Ahogy munkaköre előírta, teáskannák, tányérok, vázák, csészék potyogtak a padlóra, amerre elhaladt. Hamar bebizonyosodott, hogy ezt a munkát nála jobban senki sem végezhetné el.

És nem is volt megerőltető feladat. Eleinte legalábbis nem. De ne szaladjunk ennyire előre! Előbb hadd magyarázzam el, mi értelme az efféle munkának!

Nos, Vilmos munkája nemes célt szolgált, nevezetesen ő volt az elefánt, aki egy nagyon fontos és híres közmondást illusztrált, egy fölöttébb magasztos cél érdekében: a köz okulására. Talán már ki is találtátok, melyik ez a közmondás.

Vilmos értette feladata komolyságát, nem is egyszerű munkának, inkább hivatásnak tekintette. Soha nem hanyagolta el, és mindig megfelelő gondossággal végezte. Produkciójának gyorsan híre szaladt, mind többen és többen érkeztek, hogy megnézzék a nem mindennapi ormányos bemutatót.

Hamarosan levelek árasztották el Vilmos postaládáját, aminek egyfelől nagyon örült, másfelől el is szomorította. Mégpedig két ok miatt. Egy: hatalmas lábával képtelen volt felbontani a pici borítékokat. Kettő: nem tudott olvasni.

Élt a házban egy idős úr, aki ritkán mozdult ki a lakásából, de egy nap a lépcsőházban összebotlottak. Az idős úr majd hanyatt esett, de szerencsére nem lett baja.

– Így, de rám ijesztettél, te! – kiáltott a bácsi.

– Biztos mert elefánt vagyok – állapította meg Vilmos.

– Én is azt hiszem. Spatula Bertalannak hívnak.

– Töööt – trombitálta az elefánt, majd ő is bemutatkozott –, Ormányos Vilmos vagyok, örvendek.

Így kezdődött kettejük barátsága. Az idős úr író volt és Vilmos Íróúrnak szólította – ez mindkettőjüket szórakoztatta. Íróúr hamarosan megtanította olvasni az elefántot. A borítékok felbontásában azonban az ormányos továbbra sem jeleskedett. Csak egyet-egyét sikerült felbontania. Azokat ki is betűzte, és ilyenkor büszke volt a munkájára, és arra is, hogy tud olvasni.

De bármennyire szerette különleges foglalkozását, egy idő múlva úgy érezte, valami zavarja. Életében először találkozott nála is nagyobb lényel: a tömeggel. Az egyre növekvő, kíváncsiskodó sokadalommal.

lidércnyomás

Az elefánt már ismerte szokásait: hitetlenkedve, szörnyülködve nézték munka közben, később vigyorogtak, néhányan nevettek, egyesek gurultak a röhögéstől. Vilmos ettől egyre kevésbé tudott teendőjére figyelni, és olyan ügyetlennek érezte magát, mint hajdan az állatkertben. Hamarosan minden szombat lidércnyomás lett számára, és már péntek reggel idegesen vakarózott.

Az egyik szombaton a szokásosnál is többen érkeztek, és Vilmos borzalmasan szégyellte magát a porcelánboltban. Legfurcsább mégis az volt, hogy magának sem tudta megokolni, miért.

– Hiszen csak a munkámat végzem – mondogatta magában.

Amikor kellő rutinra tett szert a levelek kibontásában és elolvasásában, megbizonyosodott, hogy nem minden neki címzett levél rajongó. S hogy az embereket két csoportba lehet osztani: az egyik imádva tiszteli őt, a másik pedig megveti. Mert ő más volt.

Eszébe jutottak Trotoár Ernő szavai, s hogy talán jobb volna visszatérnie az állatkertbe, ahol tárt karokkal fogadnák.

Aztán egy nap meghívót kapott: díszes vacsorára invitálták, a Szólások és Közmondások Hagyományőrző Bankettjére.

– Nosza, ha már meghívtak, hát el is megyek! – túlkölte vidáman.

csak úgy áradt a szakmaiság

Így is tett, és láss csodát, a banketten számtalan kollégájával találkozott. Minden meghívottból csak úgy áradt a szakmaiság. Ott volt a ma született bárány, a fába szorult féreg, a boldogság kék madara, a csuka fogta róka, no meg a báránybőrbe bújt farkas (akinek folyamatosan melege volt).

Aztán ott volt még a kutya, aki ugatott, de nem harapott, így az ünnepi tortából sem evett, csak a csontlevest szürcsölgette. A sarokban üldögélt egy magányos fecske, aki sok mindent hozott magával, de nyarat nem. Ott volt még a majom a köszörűkövön, a gyáva oroslán, aztán a vak tyúk, és még sokan mások.

Vilmos óriási megtiszteltetésnek vette, hogy egy légtérben lehet ezekkel a különleges állatokkal. Valami megérzésféle azt súgta neki, bemutatkozásul és tisztelete jeléül törjön össze néhány porceláncsészét. Így is tett. A csészék csörömpölve törtek ezer dirib-darabra.

A zaj hallatán a többiek felkapták fejüket és elismerően biccentettek. Vilmos repeső szívvel állapította meg, hogy ez több volt egyszerű udvariasságnál: tudta, érezte, hogy ezek a különleges lények ebben a percben maguk közé fogadták – immár közéjük tartozik.

A vacsora végeztével a válogatott társaság a közeli parkba vonult, hogy megkoszorúzzák elhunyt kollégájuk sírját: a kutyáét, aki épp ott volt elásva.

– Na, belőled sem lesz már szalonna – mondta mély tisztelettel egy másik eb, akit a fark csóvált.

Pár percig néma csendben tisztelegtek a megboldogult emléke előtt, és Vilmosnak melegség járta át egész lényét, hogy ennek a társaságnak tagja lehet. Sokáig játszottak, sétáltak, csevegtek, készítettek egy nagy közös fényképet is, amit a fürge nyúl gyorsan előhívatott, és mindenkinek jutott példány emlékbe.

Amikor elérkezett a búcsú pillanata, elköszöntek egymástól, ki-ki indult hazafelé. Vilmos csak állt, és egyszeriben keserűség fogta el. Semmi kedve sem volt garzonlakása felé baktatni, és még inkább elszontyolodott, mikor eszébe jutott a porcelánbolt. Legszívesebben eszeveszetten túlkölésbe kezdett volna, hogy visszahívja őket és mindezt elmondja. Kezében forgatta a közös fényképet, és a hátoldalára esett a pillantása, amelyen azt olvasta: Találkozunk jövőre!

Elmosolyodott, mert megértette: a különleges pillanatok ki kell várni és megbecsülni. Vilmos hol egyik, hol másik távolodó barátja után pillantott: amott surrant a templom egere, emitt a zsákbamacska, arra a disznó, aki éhesen makkal álmodik, erre a gyáva nyúl, megint másfelé a szuvas fogú ajándék ló, és a többiek is mind más-más irányban, mint a csillagok csillogása.

Eszébe jutott, hogy különleges barátainak munkájuk közben valószínűleg rengeteg nehézséggel, főként csúfolódással kell szembesülniük. Igazságérzete rádöbbsentette, amit korábban csak érzett, de nem tudott kimondani: bárki csúfolható olyasmért, amiről egyáltalán nem tehet. És sokkal, de sokkal nehezebb jó okot találni, hogy valakit őszintén csodáljunk. Ahhoz ugyanis az illetőnek valami elismerésre méltót kell cselekednie.

igazán mások

Vilmos számba vette régi ismerőseit és belátta, hogy ők is mind nagyon különlegesek, és igazán mások. Állatkerti pajtásai, akikre minduntalan ráült, aztán Trotoár Ernő, az igazgató, Sublót Marika, a takarító néni, első igaz barátja, Spatula bácsi, de a szemüveges hölgy a Munkaügyi Központban is, mind-mind különlegesek.

Vilmos hirtelenjében rácsodálkozott, hogy szükségtelen szégyellnie magát, hiszen ha mindenki másmilyen, akkor mindenkinek helye van a világban. Ahogy felvidult, már nem érezte tehernek porcelánboltbeli munkáját sem. Tudta, hogy bármit is tesz a jövőben, lesznek, akik csúfolni fogják a súlya vagy a munkája miatt, és elhatározta, velük nem törődik többé, de mindent megtesz, hogy kiérdemelje a többiek megbecsülését.

Na, hát ez Ormányos Vilmos története, aki nem csupán mérete miatt hatalmas.

illusztráció | Macsinka Zsolt